

Pots and Dishes

Important words and concepts

לכתחילה - *l'chatchila*

in the first instance (if asking the question before doing the action)

בדיעבד - *b'dieved*

after the fact (if asking the question after doing the action)

(נותן טעם בר נ"ט - נותן טעם בר נ"ט) - *nat bar nat (noten ta'am bar noten ta'am)*

taste going from food to pot back into different food

נ"ט בר נ"ט דהתיירא - *nat bar nat d'heteira*

taste going from food to pot to food where each stage was permitted

נ"ט בר נ"ט דאסורא - *nat bar nat d'issura*

taste going from food to pot to food where (at least) one stage was forbidden

נותן טעם לפגם - *noten ta'am l'fgam*

giving bad taste

מעת לעת - *m'et l'et*

24 hours (literally from time to time)

בן/בת יומא - *ben/ bat yoma*

something that has been used within 24 hours

Talmud Chulin 111b

It was stated: fish that were cooked in a (meaty) pot; Rav said it is forbidden to eat them with *kutach* (type of milky food), and Shmuel said it is permitted to eat them with *kutach*. Rav said it is forbidden, since it is *noten ta'am* (gives taste).

Shmuel said it is permitted, since it is *noten ta'am bar noten ta'am*. ...

The Halacha is that fish that were cooked in a (meaty) pot are permitted to be eaten with *kutach*, but a radish that was cut with a meaty knife is forbidden to be eaten with *kutach*.

Tosefot Chulin 111b

The Rivan explains in the name of Rashi, his father in law, that it is only permitted if they were placed in the meaty pot while hot, but if they were cooked in a meaty pot it is forbidden, since that would be only one taste (*noten ta'am*). They once had a case of eggs that were cooked in a milky pot, and he forbade them from making a meaty dish with it.

תלמוד בבלי מסכת חולין דף קיא:

איתמר, דגים שעלו בקערה, רב אמר: אסור לאכלן בכותח, ושמואל אמר: מותר לאכלן בכותח; רב אמר אסור - נותן טעם הוא, ושמואל אמר מותר - נותן טעם בר נ"ט הוא. ... הלכתא: דגים שעלו בקערה - מותר לאוכלן בכותח, צנון שחתכו בסכין שחתך בה בשר - אסור לאוכלו בכותח.

תוספות מסכת חולין דף קיא:

בשם רש"י פי' ריב"ן חתנו דוקא עלו שרו אבל נתבשלו אסור דכחד טעמא חשיב ובא מעשה לפניו בביצים שנתבשלו בקדרה של חלב ואסר לעשות מהם מולייתא של בשר

Shulchan Aruch YD 95; 1

Fish that were cooked or fried in a clean meaty pan, that has no fat stuck to it, may be eaten with *kutach* (milky food), because this is *Nat bar Nat d'heteira* (giving taste son of giving taste that is

permitted). If the pan was not cleaned thoroughly, if there is some actual meat left in the pan (more than one sixtieth of the fish) it is forbidden to eat it with *kutach*.

Shulchan Aruch 95; 2

An egg that was boiled in a milky pot may be served with chicken, even *l'chatchila*. But if it was cooked in a pot with meat, even in its shell it is forbidden to eat it with *kutach*. [Rama: Some are stringent with frying or cooking to forbid *Nat bar Nat*. The minhag is to forbid *l'chatchila*, but *b'dieved* it is permitted in any case. This is only to eat it with the milk or meat itself, but to put it on a plate of meat or milk is permitted *l'chatchila*, and this is the custom. Similarly, if the food was not cooked or fried first, but only placed on a meaty pan, it is permitted to eat it with milk itself.

And similarly vice versa. If the pan that it was cooked or fried in was *noten ta'am l'fgam* (giving bad taste), meaning that it was not *ben yoma* (used within 24 hours) the custom is to permit *l'chatchila* to eat it with the opposite kind of food. All of this is only when the food is not *charif* (spicy), but if it is *charif*, for example that something spicy was cooked in a meaty pot, even not *ben yoma*, or spices were ground in a meaty mortar, it is forbidden to eat them with milk even *b'dieved* unless there is more than 60 times milk than the meat absorbed in them. Nevertheless, something is not called spicy if it only has a little bit of spice in it, only if it is entirely spicy, and the majority is considered like all of it.]

Shach YD 105; 3

The custom is to forbid it *l'chatchila* - to eat it with *kutach*, but *b'dieved* it is permitted if it was already put in the *kutach*. However to cook them in a meaty pot with the intention of eating them with *kutach* is forbidden even according to the mechaber.

שולחן ערוך יורה דעה סימן צה סעיף א

דגים שנתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר רחוצה יפה, שאין שום שומן דבוק בה, מותר לאכלה בכותח, משום דהוי נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא. ואם לא היתה רחוצה יפה, אם יש בממש שעל פי הקדירה יותר מאחד בששים בדגים, אסור לאכלם בכותח.

שולחן ערוך יורה דעה סימן צה סעיף ב

ביצה שנתבשלה במים בקדירה חולבת, מותר לתת אותה בתוך התרנגולת אפילו לכתחילה. אבל אם נתבשלה בקדירה עם בשר, ואפילו בקליפה, אסור לאכלה בכותח. הגה: ויש מחמירין בצלייה ובישול לאסור נותן טעם בר נותן טעם. והמנהג לאסור לכתחילה, ובדיעבד מותר בכל ענין. ודוקא לאכול עם חלב והבשר עצמו, אבל ליתן בכלי שלהם, מותר לכתחילה, וכן נהגו. וכן אם לא נתבשלו או נצלו תחילה, רק עלו בכלי של בשר, מותר לאכול עם חלב עצמו. וכן להיפך. וכן אם היה הכלי שנתבשלו או נצלו בו לפגם, שלא היה בן יומו, נוהגין היתר לכתחילה לאכלו עם המין השני. וכל זה כשהמאכל אינו דבר חריף, אבל אם היה דבר חריף, כגון שבשלו דברים חריפים בכלי של בשר, אפילו אינו בן יומו, או שדכו תבלין במדוך של בשר, אם אכלו בחלב, אסור אפילו בדיעבד עד דאיכא ס' נגד הבשר הבלוע בהם. ומכל מקום לא מקרי מאכל דבר חריף משום מעט תבלין שבו, רק אם כולו הוא דבר חריף. ורובו ככולו.

ש"ך יורה דעה סימן צה ס"ק ג

המנהג לאסור לכתחילה - לאכלו בכותח ובדיעבד מותר אם נתן בכותח אבל לבשול לכתחילה בקדירה של בשר כדי לאכול בכותח אסור אפי' להמחבר וסייעתו:

Kitzur Shulchan Aruch Basar**b'Chalav 6; 3**

Included in things which are spicy are vinegar, very salty water, onions, garlic, radish, chrain (horseradish) and any similar spicy vegetables. Herring, spicy pickles and spices. Some also include lemon and very crab-apples and similar things.

קיצור שלחן ערוך בשר בחלב סימן ו' פרק ג'

בכלל דברים חריפים, חומץ, מים מלוחים מאוד, בצלים, שומין, צנון, חרין וכו' מירקות החריפים, דג הערינג, מלפפונים וכו' שנכבשו והם חריפים, תבלינים, ויש מוסיפין אף לימונים ותפוחים חמוצים מאוד וכיוצא בהם.

Shulchan Aruch YD 93; 1

A pot which has had meat cooked in it may not be used to cook milk. If one cooked milk in it within 24 hours it is forbidden if it gives taste (and we measure against the entire pot). But if it has not been used for 24 hours before cooking the milk, it is *noten ta'am l'fgam* and the food is permitted. However it is forbidden to cook meat or milk in the pot (until it has been kashered).

שולחן ערוך יורה דעה סימן צג סעיף א

קדירה שבשל בה בשר, לא יבשל בה חלב. ואם בישל בה בתוך מעת לעת, אסור בנותן טעם. (וצריך לשער נגד כל הקדירה). אבל אם שהה מעת לעת קודם שבישל בה, הוה ליה נותן טעם לפגם, ומותר התבשיל אבל הקדירה אסור לבשל בה לא בשר ולא חלב.

Shulchan Aruch YD 103; 5

Any pot which is not *bat yoma* is considered *ta'am l'fgam* and does not make things forbidden. Something is considered *bat yoma* if it has not been more than 24 hours since the forbidden food was cooked in it. Once 24 hours have elapsed since the forbidden food was cooked in it, it is no longer considered *bat yoma*. If one cooked in it when it is not *bat yoma* the food is permitted since it is *noten ta'am l'fgam*. This is provided that the pot was cleaned thoroughly and there was no fatty residue on the surface. If it was not cleaned it is forbidden, and it is like a piece of forbidden food which does not become *pagum*. Some permit food cooked in it even if it was not washed thoroughly [Rama: If there is 60 times the amount of residue on the pot everyone agrees that it is permitted if the pot is not *bat yoma*, and this is the minhag.]

שולחן ערוך יורה דעה סימן קג סעיף ה

כל קדירה שאינה בת יומא חשיבה טעמה לפגם, ואינה אוסרת. ונקראת בת יומא כל זמן שלא שהתה מעת לעת אחר שנתבשל בה האיסור, וכיון שעבר עליה מעת לעת אחר שנתבשל בה האיסור אינה נקראת בת יומא. ואם בישל בה כשאינה בת יומא, התבשיל מותר דהוי נותן טעם לפגם והוא שתהיה מודחת שלא יהא שומן על פניה, שאם לא הדיחה, אוסר והרי היא כחתיכת איסור שלא נפגמה. ויש מתירין אפילו בישל בה קודם שהדיחה. הגה: ואם יש ס' נגד מה שדבוק עליו, לכולי עלמא שרי מאחר דהקדירה אינה בת יומא. והכי נהוג.